

La dreta tortosina per l'acadèmia militar femenina

Fa dos setmanes va celebrar-se la commemoració dels quaranta anys de la mobilització feminista en contra de la instal·lació a Tortosa d'una acadèmia militar femenina. A l'acte, celebrat al Casal Tortosí, va projectar-se un vídeo relatiu a l'arribada del tren amb més de sis-centes dones procedents de Barcelona, amb manifestacions a favor i en contra, l'acampada al passeig de les bicicletes i altres activitats memorístiques.

Josep Bayerri Raga
periodista

L'obsessió del poder local de Tortosa perquè la ciutat recuperés la seua condició militar ve de lluny; de fet des del mateix moment en què el govern de la República va suprimir el batalló d'infanteria que residia als Quarters de Sant Francesc que feia pocs anys, en temps de l'alcaldia de Bau, s'havien reparat i millorat. Les casernes, "los cuartels" en llenguatge popular, eren l'últim referent militar de la importància que va tindre la ciutat durant els segles XVIII i XIX com a plaça forta amb mig miler de soldats de totes les branques comandats per un general governador que era també la primera autoritat civil del "corregimiento".

La pressió més gran, però, fou ja després de la mort de Franco, promoguda per l'empresari tortosí resident a Madrid Josep Celma Prieto amb govern municipal de Convergència i Vicent Beguer d'alcalde. El 2 de setembre de 1979 tingué lloc un homenatge al Cap de l'Exèrcit espanyol el tinent general José Gabeiras Montero, que fou portador de l'estendard de la processó de la Cinta, amb pre-

sència de representants militars i polítics de l'aleshores govern d'UCD. Al cap de dos anys, pocs mesos després del 23-F, va haver-hi a Barcelona el "Día de las Fuerzas Armadas" amb un espectacular desplegament militar. Coincidint amb l'acte, el 5 de maig de 1981, a Tortosa tingué lloc el Festival de Música Militar; van participar-hi vuit bandes de música (els exèrcits de Terra, Mar i Aire, a més de la Policia Armada i la Guàrdia Civil), amb prop de cinc-cents músics que van desfilar i fer concerts durant dos dies per diversos indrets de la ciutat.

Un any després, el 5 de setembre de 1982, novament s'organitzava un homenatge al nou cap de l'Exèrcit, Ramon Ascano Togores, que va portar també el pendó de la processó de la Cinta. Esta vegada van participar el regiment de la Guàrdia Reial amb uniformes del 1770 que van fer passejades escenificant musicalment celebracions militars de temps dels primers borbons a Espanya; també hi era una unitat de la Legión que va desfilar amb la seua cabra insígnia. Esta vegada es va tractar de la possibilitat d'ubicar a Tortosa un destacament militar format per un batalló de 150 soldats; l'Ajuntament se comprometia a cer-

car el lloc on situar-los.

L'octubre de 1982, els socialistes havien arribat al poder amb Narcís Serra com a ministre de Defensa que va endegar una important reforma militar. Entre altres mesures suposava la desaparició dels aquarteraments de soldats d'infanteria a cada capital de província amb un governador militar que, en el cas de Tarragona, solia ser un general; també plantejava la incorporació de les dones a les forces armades. Estes reformes allunyarien definitivament la possibilitat de situar tropes a Tortosa, però, alhora, van reforçar la iniciativa, també promoguda per Josep Celma, de demanar per a Tortosa la ubicació de l'acadèmia militar femenina prevista. Tots els partits polítics presents a l'Ajuntament van donar la seua conformitat i s'endegaren gestions a diferents nivells.

Fou en este context que, a principi de 1985, s'organitzà un moviment d'oposició a l'acadèmia militar femenina i en concret a la seua situació a Tortosa. Per a exterioritzar esta protesta, en el marc de les mobilitzacions contra la militarització i la permanència a l'OTAN, el 19 de maig de 1985 s'organitzà un tren que des de l'estació de França de Barcelona arribaria a Tortosa per a donar suport

Malgrat els intents de la dreta tortosina per a impedir la protesta contra l'Acadèmia Militar, l'arribada del tren de Barcelona fou rebuda amb una manifestació de suport. / JOAN JOSEP CAROT (EBRE-INFORMES)

al col·lectiu de dones tortosines oposades a l'acadèmia militar. En arribar a Tortosa es visualitzà l'oposició per part de la dreta tortosina encapçalada per la federació de botiguers i un col·lectiu de set-centes dones que van arribar a coaccionar per a impedir els actes.

Tot plegat fou un núvol d'estiu; el 1989 el govern aprova la incorporació de les dones a l'exèrcit, la marina i l'aviació militar amb el seu ingrés i formació a les mateixes acadèmies

militars ja existents per als homes. Per cert, que al referèndum sobre la permanència a l'OTAN celebrat el 12 de març de 1986 Tortosa fou l'única ciutat de Catalunya que va votar a favor, com al conjunt de l'Estat espanyol; s'arreglarà amb les posicions més dretanes afins a l'Espanya profunda i confrontades amb el total de Catalunya, la demarcació de Tarragona i fins i tot la suma de les quatre comarques ebrenques que van votar contra l'OTAN.